

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

31.01.2020 № 03-254

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Разумкову Д. О.

Щодо результатів аудиту

Шановний Дмитре Олександровичу!

На засіданні Рахункової палати 17.12.2019 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на ведення лісового і мисливського господарства, охорону і захист лісів у лісовому фонді України, за підсумками обговорення якого прийнято рішення (додаються).

Згідно з частиною першою статті 37 Закону України "Про Рахункову палату" інформуємо.

Кабінетом Міністрів України та Міністерством аграрної політики та продовольства України у 2017–2018 роках та I півріччі 2019 року не забезпечено належного формування та реалізації державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

Пріоритетні напрями та стратегія розвитку цієї сфери не визначалися.

Указ Президента України від 21.11.2017 № 381 "Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об'єктів природно-заповідного фонду" та розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1437-р у частині розроблення і затвердження державної цільової програми, яка б визначала основні напрями та джерела забезпечення подальшого збалансованого розвитку лісового господарства країни, спрямованого на посилення екологічних, соціальних та економічних функцій лісів, **не виконано.**

Станом на 01.11.2019 державну цільову програму не затверджено, отже, **напрями** збалансованого розвитку лісового господарства країни та джерела фінансового забезпечення відповідних видатків **не визначено.**

Державному агентству лісових ресурсів України у 2017–2018 роках та I півріччі 2019 року внаслідок неналежного нормативно-правового забезпечення та невизначення йому пріоритетів і цілей розвитку **реалізація державної**

політики у сфері лісового та мисливського господарства здійснювалася неефективно.

Ведення державного лісового кадастру відповідно до вимог Лісового кодексу України (статті 49–51) і Порядку ведення державного лісового кадастру та обліку лісів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.06.2007 № 848 (із змінами), **не здійснюється**. У результаті на кінець 2019 року державні органи, уповноважені здійснювати ведення державного лісового кадастру, не володіли достовірною інформацією про якісний і кількісний стан лісового фонду України, поділ лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій, грошову оцінку лісів та інші кадастрові показники, а отже, таку інформацію не містить і Державний земельний кадастр.

Моніторинг лісів, який є складовою державної системи моніторингу навколишнього природного середовища (стаття 55 Лісового кодексу України), у 2017–2018 роках та I півріччі 2019 року **не здійснювався**. Таким чином, **інформації про реальний стан лісів**, тобто їх кількісний і якісний склад, **немає**. Не забезпечується і прогнозування змін у лісах, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для інформаційно-аналітичного забезпечення управління лісами, прийняття рішень щодо запобігання негативним змінам стану лісів, дотримання вимог екологічної безпеки та принципів ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку.

Заходи із захисту від шкідників і хвороб з метою запобігання втратам лісів є недостатніми.

Стан реагування на факти незаконних рубок є незадовільним: показник відшкодування завданих збитків не перевищує трьох відсотків (загальна сума шкоди – 736 663,4 тис. грн), що свідчить як про неефективність діяльності державної лісової охорони, так і про наявність корупційних ризиків.

Організаційне та технічне забезпечення державної охорони лісів від пожеж є недостатнім для запобігання лісовим пожежам та реагування на них.

Крім того, **через незадоволення обсягу видатків**, необхідних для виконання бюджетних програм за КПКВК 2805010 "Керівництво та управління у сфері лісового господарства", КПКВК 2805060 "Ведення лісового і мисливського господарства, охорона і захист лісів в лісовому фонді" (72,5 і 16,1 відс. відповідно), а також **неналежний внутрішній контроль** за використанням бюджетних коштів **не досягається мета виконання бюджетних програм** – реалізація державної політики у сфері лісового та мисливського господарства (КПКВК 2805010) та забезпечення збалансованого розвитку лісового і мисливського господарства, спрямованого на посилення екологічних, соціальних та економічних функцій лісів, підвищення ролі лісового сектору в національній економіці (КПКВК 2805060).

При цьому **Мінагрополітики** як головним розпорядником бюджетних коштів і головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечував у 2017–2018 роках та I півріччі 2019 року формування державної політики у сфері лісового та мисливського господарства, і **Держлісагентством**

як органом, відповідальним за реалізацію цієї політики, та відповідальним виконавцем бюджетних програм за КПКВК 2805010 і 2805060 через недоліки внутрішнього контролю та несвоєчасні і неефективні управлінські рішення **допущено** використання бюджетних коштів не на цілі, визначені відповідними порядками, – 299 966,5 тис. грн; використання бюджетних коштів з порушенням бюджетного законодавства – 76 714,0 тис. грн; неефективне управління коштами державного бюджету – 80 455,2 тис. гривень.

Внаслідок незабезпечення належного внутрішнього контролю головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем цих бюджетних програм, розпорядниками коштів нижчого рівня у 2017–2018 роках та I півріччі 2019 року використано 89,7 тис. грн не за цільовим призначенням, тобто не за напрямками використання коштів, визначеними у паспортах бюджетних програм.

Неефективні управлінські рішення Мінагрополітики, Держлісагентства та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня призвели до повернення наприкінці 2017 і 2018 років до державного бюджету 26 827,8 тис. грн (у тому числі за КПКВК 2805010 – 632,9 тис. грн, КПКВК 2805060 – 26 194,9 тис. грн) як невикористаних, що свідчить про неефективне управління коштами державного бюджету та недотримання вимог статті 20 Бюджетного кодексу України.

Внаслідок нормативного неврегулювання використання за КПКВК 2805010 і 2805060 коштів державного бюджету, які надходять на рахунки Держлісагентства від реалізації користувачам мисливських угідь ліцензій на добування мисливських тварин, з 2016 року **накопичено значні залишки бюджетних коштів за спеціальним фондом** державного бюджету (станом на 01.07.2019 – 53 627,4 тис. гривень). Отже, **управління бюджетними коштами здійснювалося неефективно.**

Держлісагентство **не забезпечило ефективного управління** підпорядкованими підприємствами та бюджетними установами. **Чистий фінансовий результат** діяльності підприємств за 2017–2018 роки та I півріччя 2019 року **має тенденцію до зменшення.**

Під час аудиту проаналізовано виконання виробничо-фінансових планів діяльності державних підприємств та бюджетних установ Держлісагентства. Встановлено, що заходи з ведення лісового і мисливського господарства, охорони і захисту лісів у лісовому фонді здійснюються за рахунок власних надходжень державних підприємств, частка яких у структурі фінансування становить 98,6 відсотка. Водночас, зважаючи на оцінку стану задоволення потреби у видатках державного бюджету на забезпечення збалансованого розвитку лісового і мисливського господарства та фінансових результатів діяльності державних підприємств, можна зазначити про наявність ризиків формального підходу до складання таких планів, а також про відсутність якісного контролю за їх виконанням.

Рекомендації Рахункової палати за результатами попереднього заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) щодо **насамперед**

усунення ризиків незаконних рубок деревини у лісах України, тіньового обігу деревини, неефективної реалізації державної політики у цій сфері та неефективного використання коштів на такі цілі **не виконано**. Центральними органами виконавчої влади, уповноваженими здійснювати формування та реалізацію державної політики у сфері лісового і мисливського господарства (Мінагрополітики та Держлісагентство), **не забезпечено**, зокрема, **поновлення документації в державному лісовому кадастрі та обліку лісів**; удосконалення законодавства, у тому числі щодо **запровадження порядку проведення моніторингу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених і контролю за неперевищенням обсягу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених**.

За результатами розгляду матеріалів аудиту Рахунковою палатою поінформовано Президента України та надано відповідні рекомендації Кабінету Міністрів України, Міністерству енергетики та захисту довкілля України і Державному агентству лісових ресурсів України.

Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслано Кабінету Міністрів України, рішення Рахункової палати та Звіт – Раді національної безпеки і оборони України, Міністерству енергетики та захисту довкілля України, Державному агентству лісових ресурсів України, а також у порядку інформування – Генеральній прокуратурі України.

Звіт, рішення Рахункової палати та матеріали реагування об'єктів контролю будуть розміщені на офіційному вебсайті органу.

Додаток: на 102 арк.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан